

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

Ганна ТОЛСТАНОВА

2024 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПРАНТУРИ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

на здобуття ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 242 ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 24 СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ТУРИЗМ»

Розробники програми:

1. Тетяна Пастушенко – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов природничих факультетів
2. Ольга Яшенкова – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації
3. Алла Мусієнко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов історичного та філософського факультетів
4. Ніна Соловей – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов математичних факультетів
5. Тетяна Мизин – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничих факультетів

УХВАЛЕНО

Вченою радою географічного факультету

«19» березня 2024 р., протокол № 10

Голова вченої ради географічного факультету

Сергій Запотоцький

Гарант освітньо-наукової програми

Ольга Любіцева

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного екзамену з іноземної мови розроблено відповідно до проєкту Освітньо-наукової програми «Туризм» на здобуття третього освітньо-наукового рівня (доктор філософії) і Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів / інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (наказ № 196-32 від 10 березня 2020 р.) та призначено особам, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра з відповідних спеціальностей, і які вступають на навчання в аспірантурі за науковою спеціальністю 242 «Туризм і рекреація».

На вступному екзамені до аспірантури кандидати повинні продемонструвати сформованість функціональної, мовної та мовленнєвої компетентностей на рівні B2. *Функціональна компетентність* включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари. *Мовна компетентність* передбачає володіння кандидатом орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. *Мовленнєва компетентність* охоплює рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать аудіювання та читання:

Аудіювання:	<ul style="list-style-type: none">– розуміти запитання екзаменаторів;– розуміти короткі висловлення й коментарі екзаменаторів;– розуміти основний зміст і деталі аудіотекстів;– розуміти нормативне усне мовлення, живе або в запису, як на близькі, так і на незнайомі теми, які звичайно зустрічаються в особистому суспільному, академічному або професійному житті (Лише надзвичайний фоновий шум, неадекватна структура висловлювання та/або вживання ідіоматизмів впливає на здатність розуміти почуте.);– розуміти поживлену розмову носіїв мови;– розуміти основне з лекцій, розмов і доповідей та інших форм академічної/професійної презентації, які за змістом і лінгвістично є складними;– розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких нормативне;– розуміти нормативне мовлення, яке здебільшого зустрічається у суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як зміст інформації;– розуміти більшість теленовін і передач про поточні справи;– розуміти документалістику, інтерв'ю, ток-шоу тощо.
Читання:	<ul style="list-style-type: none">– читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру;

	<ul style="list-style-type: none"> – володіти всіма видами читання (ознайомлювальним, вивчаючим, переглядовим і пошуковим); – робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої інформації.
--	---

До продуктивних умінь належать говоріння, письмо та переклад:

Говоріння:	<p>Монологічне мовлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – представляти себе; – володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування; – володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо); – проводити презентації; – робити коротке непередготовлене повідомлення, поєднуючи елементи опису, оповідання й міркування; – виступати на конференціях з доповідями та повідомленнями. <p>Діалогічне мовлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – починати, вести й завершувати бесіду; – вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т.ін. – уміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією/ дискусія/ диспут у ході семінарів, конференцій тощо).
Письмо:	<ul style="list-style-type: none"> – реалізувати на письмі комунікативні наміри: <ul style="list-style-type: none"> • писати зрозумілі, детальні тексти на ряд знайомих тем у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел; • писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру; • писати твір з послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки; • продукувати чітке, змістовне, об'ємне писемне мовлення з належним послідовним плануванням та розбивкою на абзаци; • писати анотації; • писати тези/ доповіді; • використовувати правила написання слів та пунктуації, проте може спостерігатися вплив рідної мови. – фіксувати потрібну інформацію в ході спілкування/ аудіювання.
Переклад:	<ul style="list-style-type: none"> – працювати з двомовним та одномовним словником;

<ul style="list-style-type: none"> – вибрати з двомовного словника відповідні українські або іншомовні еквіваленти; – давати адекватний переклад на основі розпізнавання синтаксичної структури речення

Рівень володіння іноземною мовою вступників має бути не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій Ради Європи з питань освіти.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний екзамен до аспірантури для випускників нефілологічних спеціальностей відбувається у формі комплексного письмового тесту, який складається з трьох блоків і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетентностей.

Блок 1. Читання. Тестові завдання, що пропонуються кандидатам, спрямовані на перевірку рівня сформованості компетентності в читанні, а саме: детальне розуміння змісту прочитаного, вміння встановлювати значення лексико-граматичних одиниць на основі контексту, знання засобів організації дискурсу. Кількість завдань – 2.

Тестові завдання 1 і 2. Кандидати мають прочитати 1 текст обсягом 3000-3500 знаків, 1 текст обсягом 1000-1500 знаків і визначити, які з наведених після текстів варіанти відповідей на запитання є правильними. Кількість запитань – 10. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали; максимальна кількість балів – 20.

Максимальна кількість балів за перший блок тесту – 20.

Блок 2. Письмо. Тестові завдання, що пропонуються кандидатам, перевіряють рівень володіння нормами сучасного писемного мовлення, здатність успішно виконувати комунікативні завдання в письмовій формі. Кількість завдань – 1.

Тестове завдання. Кандидати мають написати есе / коротке повідомлення з результатами аналізу графічної інформації (таблиць, графіків, діаграм тощо) обсягом 100-120 слів. Прийнятна логіка структурування опису, тобто наявність відповідних частин: вступу, основної частини, висновків; використання слів логічного зв'язку частин опису – 10 балів. Граматична та лексична правильність опису – 20 балів. Відповідність встановленому обсягу – 3 бали. Охоплення всієї ключової інформації – 7 балів. Максимальна кількість балів – 40.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ З ПИСЬМА (БЛОК 2)

40-36 балів – за умови успішного розв'язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування логічно пов'язаних і граматично правильно оформлених писемних висловлювань широкого діапазону, багатство словникового запасу, вжитого відповідно до комунікативної ситуації. Допускається 1-2 незначні лексичні або орфографічні помилки, які не заважають загальному розумінню написаного.

35-30 балів – за умови успішного розв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування логічно пов’язаних і граматично правильно оформлених письмових висловлювань широкого діапазону, адекватний для запропонованої комунікативної ситуації словниковий запас. Допускається 1-2 незначні граматичні помилки (вживання артиклів, ступені порівняння прислівників та прикметників, неточний добір модального дієслова), 2-3 незначних лексичних або орфографічних помилок, які не заважають загальному розумінню написаного.

29-20 балів – за умови розв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування зв’язних граматично правильно оформлених письмових висловлювань, достатній словниковий запас, що дозволяє виконати комунікативне завдання. Допускається вживання 1-2 грубих граматичних помилок (часові форми дієслова, узгодження часів, узгодження підмета і присудка) та кілька лексичних помилок, які не заважають розумінню написаного.

19-11 балів – за умови часткового розв’язання поставленого комунікативного завдання, в якому переважають однотипні речення, лексичні помилки, які свідчать про недостатній словниковий запас, системні грубі граматичні помилки, значна кількість орфографічних помилок, що суттєво ускладнює процес сприйняття написаного.

10-0 балів – за умови нерозв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерні системні грубі лексичні й граматичні помилки, вкрай обмежений словниковий запас, значна кількість орфографічних помилок, які значною мірою ускладнюють процес сприйняття написаного.

Максимальна кількість балів за другий блок тесту – 40.

Блок 3. Лексика та Граматика. Метою лексико-граматичного тесту є перевірка рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей у межах бакалаврської програми, а саме здатність конструювати граматично правильні форми, використовуючи лексичні одиниці, які відповідають ситуації спілкування.

Тестове завдання 1. Кандидати мають заповнити пропуски в тексті, обираючи одну мовну одиницю з чотирьох запропонованих. Кількість пропущених мовних одиниць – 10. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал; максимальна кількість балів – 10.

Тестове завдання 2. Кандидати мають заповнити пропуски в тексті однією контекстуально доречною мовною одиницею. Кількість пропусків – 15. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали; максимальна кількість балів – 30.

Максимальна кількість балів за третій блок тесту – 40.

Тестові завдання базуються на професійно орієнтованих та фахових текстах, що можуть бути різними за стилем, жанром і тематикою.

Під час виконання тесту користуватися будь-якими довідниковими джерелами, включаючи словники, **не дозволяється**.

Час виконання тесту – **1,5 години**.

Максимальна кількість балів за письмовий тест – 100.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Бали (%)	60-100%	0-59%
Оцінка (вербальна)	зараховано	не зараховано

НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ІСПИТ АНГЛІЙСЬКА МОВА

Граматичний матеріал

- Nouns
- Articles
- Pronouns
- Adjectives and Adverbs
- Verbs
- Subject-verb Concord
- Negative Structures
- Questions
- Sentence
- Clauses and Clause Patterns
- Word Order
- Inversion, Emphatic Structures
- Ellipsis
- Reporting
- Prepositions
- Conjunctions
- Discourse Markers

Матеріали та завдання тесту відповідають темам:

- The nature and functions of human language
- English in the present-day world
- My specialism, professional prospects and career expectations
- The field I specialise in: branches of science and their major concerns
- Prominent scholars in the field and their works
- My research interests and ambitions
- Modern research methods

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Biber, D.; Conrad, S.; Leech, G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. – Harlow: Longman, ISBN-13: 978-0582237261.

Carter, R. & McCarthy, M. Cambridge Grammar of English. – Cambridge: CUP, 2007.

Crystal, D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge: CUP, 2018 // <https://doi.org/10.1017/9781108528931>

Eastwood, J. Oxford Learner's Grammar. – Oxford: OUP, ISBN13: 9780194375979.

Evans, V. & Dooley, D. Upstream Intermediate B2 Student's Book. – Newbury: Express Publishing, 2014. ISBN: 9781471526718

Foley, M. & Hall, D. Advanced Learner's Grammar. – Harlow: Longman, 2003.

Paterson, K.; Harrison, M.; Yule, G. Oxford Practice Grammar. Advanced. – Oxford: OUP, 2004.

Side, R. & Wellman, G. Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency. – Harlow: Longman, 2002.

Stanton, A. & Morris, S. Fast Track to CAE. – Harlow: Longman, 2001.

Swan, M. Practical English Usage. – Oxford: OUP, 2016.

Vince, M. & Clarke, S. Macmillan English Grammar in Context. – Oxford: Macmillan, 2008. ISBN 9781405070546.

<http://nauka.in.ua/en>

АНГЛІЙСЬКА МОВА

PART I READING

Task 1. *Read the passage and choose one best answer to each question. Write letters of the answers under numbers of the questions on your answer sheet.*

There are two related, but distinct, economic concepts in ecotourism: economic impact and economic value. A common ecotourism goal is the generation of economic benefits, whether they are profits for companies, jobs for communities, or revenue for parks. Ecotourism plays a particularly important role because it can create jobs in remote regions that historically have benefited less from economic development programs than have more populous areas. Even a small number of jobs may be significant in communities where populations are low and alternatives are few. The economic impact can increase political and financial support for conservation. Protected areas and nature conservation generally, provide many benefits to society, including preservation of biodiversity, maintenance of watersheds, and so on. Unfortunately, many of these benefits are intangible.

Hence the benefits associated with recreation and tourism in protected areas tend to be tangible. For example, divers at a marine park spend money on lodging, food, and other goods and services, thereby providing employment for local and non-local residents. These positive economic impacts can lead to increased support for the protected areas with which they are associated. This is one reason why ecotourism has been embraced as a means for enhancing conservation of natural resources. The impacts of tourism can be grouped into three main categories: direct, indirect and induced. Direct impacts are those arising from the initial tourism spending: the restaurant buys goods and services of other businesses, thereby generating indirect impacts. In addition, the restaurant employees spend part of their wages to buy various goods and services, thereby generating induced impacts. By identifying the leakages, or conversely the linkages within the economy, the indirect and induced impacts of tourism can be estimated. In addition, this information can be used to identify what goods are needed but are not produced in the region, how much demand there is for such goods, and what the likely benefits of the local production would be. Unfortunately, the benefits that trickle down to local communities are meager. Local people are removed from the general operations of tourism business. Hotels are owned by investors from elsewhere and so are the tour operations. Some local inhabitants may obtain low level of employment in tourism enterprises.

To determine the total impact of tourism, it is not only necessary to identify the impact of each dollar spent (indicated by the multiplier) but also the amount of dollars spent. When the region of interest attracts both ecotourists and general tourists, then only ecotourists' spending should be used to calculate the ecotourism's impact.

A failure to investigate the secondary and tertiary effects of tourism spending makes it

very difficult to discover where it goes and what the effects of its circulation are. Therefore, considerable care needs to be exercised in the use and interpretation of economic multipliers in tourism. The size of the multiplier varies according to the method use, the scale of the economy, the structure of the economy, the volume of imports used by tourists and so on.

1. Which of the following statements about the role of ecotourism is accurate?

- (A) Ecotourism plays a particularly important role because more populous areas get more profits.
- (B) Ecotourism plays a particularly important role because many people will be involved in the hospitality industry.
- (C) Ecotourism plays a particularly important role because remote regions will participate in development programs more often than populous areas.
- (D) Ecotourism plays a particularly important role because benefits from development programs will be intangible.
- (E) Ecotourism plays a particularly important role because more jobs will be created in populous regions.

2. According to the passage, ecotourism can enhance conservation of natural resources for which of the following reasons?

- (A) Ecotourism will be the basis for the economic development of the region.
- (B) Ecotourism will promote the use of natural resources.
- (C) Ecotourism is connected with favorable economic development and preservation of nature.
- (D) Ecotourism will help to provide employment for non-local residents who care about nature more.
- (E) Ecotourists will spend more money on local goods.

3. According to the passage, establishing links between different impacts of tourism is important because

- (A) direct impacts arise from current expenditures.
- (B) direct impacts will cause indirect impacts.
- (C) induced impacts are generated by indirect impacts.
- (D) this information will promote tourism spending.
- (E) it will make it possible to identify the demand and benefits of the local production.

4. It can be inferred from the passage that benefits for local communities are insufficient for which of the following reasons?

- (A) Local inhabitants are ousted from the sphere of tourism by non-residents.
- (B) Hotels are owned by foreign investors.
- (C) Tour operators do not involve local inhabitants in their business.
- (D) Local inhabitants are poorly paid.
- (E) Local communities refuse from participating in tourism business.

5. It can be inferred from the passage that the total impact of tourism

- (A) is the impact of each dollar spent.
- (B) is the impact of the amount of dollars spent.
- (C) is the impact of ecotourism and mass tourism.
- (D) is the impact of ecotourism.
- (E) is the impact of general tourists.

6. It can be inferred from the passage that studies of economic multipliers in tourism

- (A) are to be exercised to determine the scale of the economy.
- (B) are to be taken into account because the structure of the economy depends on them.
- (C) are to be viewed due to the imports.
- (D) are to be regarded to discover tertiary effects of tourism.
- (E) need to be considered because economic multipliers can vary.

Task 2. *Read the passage and choose one best answer to each question. Write letters of the answers under numbers of the questions on your answer sheet.*

The existing EU framework for the development of economic, social and environmental policies based on the Partnership for Growth and Jobs and on the Sustainable Development Strategy provides an adequate background for achieving the objectives of this “agenda”: deliver economic prosperity, social equity and cohesion and environmental and cultural protection.

These objectives should also guide European tourism stakeholders in their policies and actions affecting the impact of outbound tourism from Europe and in supporting tourism as a tool for the sustainable development of the host countries.

Achieving the objectives of this agenda will require a coherent action which can be supported by appropriate public policies: sustainable management of destinations, integration of sustainability concerns by businesses and sustainability awareness by tourists.

Sustainable destination management is critical for tourism development, especially through effective spatial and land use planning and development control and through investment decisions on infrastructure and services.

In ensuring that new tourism development keeps with the needs of the local community and environment, a sustainable management can reinforce the economic performance and competitive positioning of a destination in the long-term. It requires a supportive framework with the involvement of all regional and local stakeholders and an efficient structure within which partnership and effective leadership are facilitated.

7. The goals of the EU framework for the development of economic, social and environmental policies are

- (A) to guarantee the development of economy and cultural development of the

communities.

- (B) to advocate outbound tourism from Europe.
- (C) to promote economic prosperity, equality and sustainable development of countries.
- (D) to support environmental and cultural protection.
- (E) to back social equity.

8. In presenting the ways of achieving the objectives all of the following is recommended EXCEPT

- (A) sustainability awareness by tourists.
- (B) the collaboration of all stakeholders.
- (C) sustainability concerns by businesses.
- (D) sustainable management of destinations.
- (E) appropriate public policies.

9. Sustainable destination management is important

- (A) for effective spatial and land use planning.
- (B) for investment decisions.
- (C) for the development control.
- (D) for the development of infrastructure.
- (D) for the development of tourism.

10. What can sustainable management do to satisfy the requirements of the locals?

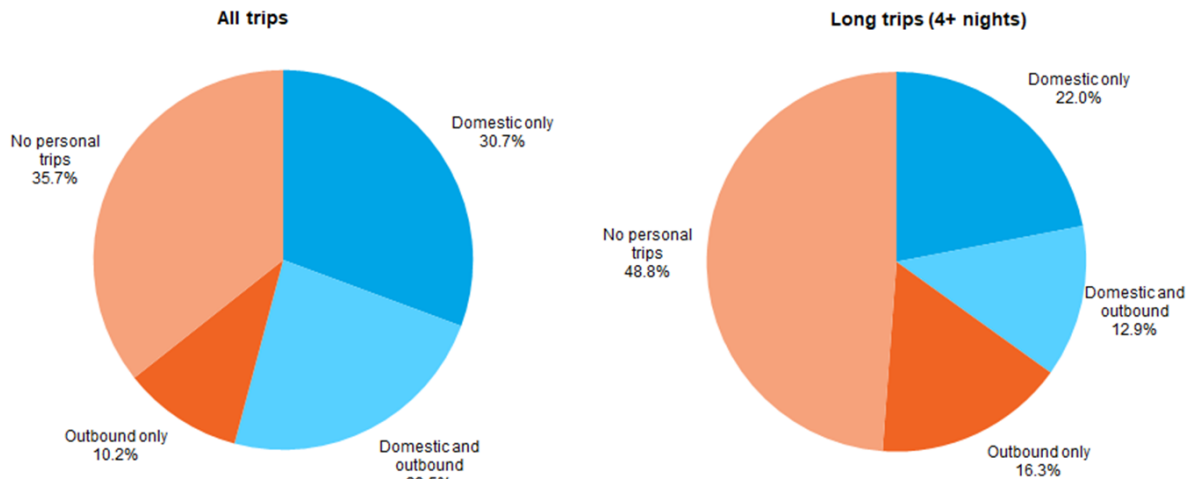
- (A) Sustainable management can involve local stakeholders in tourism business.
- (B) Sustainable management can reinforce partnership with local communities.
- (C) Sustainable management can facilitate cultural protection.
- (D) Sustainable management can enhance economic development and competitive capacity for years to come.
- (E) Sustainable management can attract attention to the importance of environmental policies.

(10x2=20 points)

PART II WRITING

Write a report on the share of the UK population participating to personal trips. You should write at least 100 words in 30 minutes.

Share of the EU population (aged 15 and over) participating to personal trips, EU-27, 2018 (%)

(40 points)

PART III USE OF LANGUAGE

Task 1. For questions 1-10, read the article below and then decide which word best fits each space. Put the letter you choose for each question in the correct box on your answer sheet.

SERVICE SECTOR

National economies of developed countries are (1)... by the service sector. In their efforts to (2)... and diversify from competition, the companies in the service sector are developing yet unknown marketing and management (3)... . Their competitive (4)... is that they (5)... services but in relation to achieved satisfaction and loyalty of the customer as well. The features of the service sector in the Republic of Albania are still very different from characteristic features of such sectors in the developed market economies. Nevertheless, and as a reflection of many different (6)... that have occurred in the past twelve years in political, business, cultural and legislative environment, service companies on the Albanian market are constantly (7)... with business regulations and attitudes (8)... of companies from developed service sectors. The (9)... is narrowing and the importance of the service sector is (10)... .

1	A suppressed	B dominated	C conquered	D crushed
2	A differentiate	B distinguish	C discern	D separate
3	A design	B replica	C models	D type
4	A center	B border	C edge	D verge

5	A distribute	B allocate	C yield	D provide
6	A changes	B adjustments	C variations	D shifts
7	A faced	B looked	C glanced	D confronted
8	A specific	B characteristic	C special	D integral
9	A break	B rift	C cavity	D gap
10	A jumping	B increasing	C climbing	D raising

(10 points)

Task 2. For questions 11-25, complete the following article by writing each missing word in the correct box on your answer sheet. Use **only one word for each space**.

THE IMPORTANCE OF THE ENGLISH LANGUAGE SKILLS IN THE TOURISM SECTOR

In today's postindustrial society services have (11)... greatest importance in meeting human needs. In the sector (12)... services, tourism plays an important role. In order (13)... ensure the quality of hospitality services (14)... is necessary to find common language between supply (15)... demand sides. Since English has become an international language, it (16)... become increasingly necessary for employees working in tourism to develop the language skills to (17)... able to fulfill the requirements of tourists. Furthermore, globalization has increased competition (18)... tourism markets, and destinations are exposed (19)... tough price competition on homogenized products (20)... rivals worldwide. Given these challenges and the desire by locales for sustainable tourism development (21)... critical to the success of tourism in many markets.

There is a growing acknowledgement (22)... economies of the 21st century need to be knowledge-based and be driven by knowledge development innovation and commercialization. (23)... today's tourism world only institutions providing a platform (24)... development and producing the newly emerging globalized skills (management and language) can evaluate its potentials in the name of tourism. In the European hospitality and tourism management education management and language skills (25)... the bases in communication in the tourism market.

(15x2=30 points)

Total _____ (100 points)

Бажаємо успіху!